

Anna Frombergerová: Evaluace primárně preventivního programu Boys and Girls Plus. Diplomová práce.

Oponentský posudek

Tématem práce A. Frombergerové je evaluace programu primární prevence rizikového chování Boys and Girls Plus určenému žákům staršího školního věku. Program byl realizován současně v osmi zemích Evropy, evaluační data byla sbírána ze všech zemí podle kritérií a způsobem, které autorka neměla možnost ovlivnit. V diplomové práci jsou vyhodnocena a interpretována data za Českou republiku, kde s programem pracovali školní metodici prevence základních a středních škol. Teoretická část se věnuje jednak evaluaci primárně preventivních programů obecně, jednak samotnému programu Boys and Girls Plus.

V teoretické části se autorka diplomové práce podrobně věnuje systému primární prevence, jak je nastaven v České republice. Vysvětluje pojem rizikové chování v celé komplexnosti na základě několika teoretických pramenů. Dále se autorka věnuje tématu efektivity programů primární prevence rizikového chování (dále PPRCH) a způsobům jejího zkoumání, evaluace. Vždy dává teoretické poznatky do souvislosti s realitou programu Boys and Girls Plus, čímž zasazuje tento program do kontextu teoretického nahlížení. Teoretická východiska DP vycházejí z několika českých a zahraničních zdrojů, jsou věcně správná a komplexně pojímají celou oblast PPRCH.

Teoretická část popisuje i samotný program Boys and Girls Plus a kontext, v němž byl v České republice implementován a evaluován. Pro realizaci programu byli vybráni školní metodici prevence, kteří absolvovali (ev. studovali) 250-ti hodinové specializační studium, byli tedy lépe teoreticky i prakticky vybaveni pro práci se studenty a žáky, než běžná populace pedagogů. Tomuto faktu nakonec připisuje autorka i výsledky evaluace programu, které se lišily od výsledků ze zbylých zúčastněných zemí. Design evaluace nebyl v autorčině kompetenci. Zpracovávala data z mezinárodního výzkumu sebraná v ČR.

Teoretická část je velmi kvalitně zpracovaná, úměrná formátu práce a prezentovaná fakta jsou relevantní tématu práce.

Stěžejní částí práce je část praktická, v níž autorka popisuje svůj výzkum. Výzkum je postaven na kvalitativní analýze sebraných dat a její následné interpretaci. Je založený na dostatečných teoretických základech. Autorka statisticky zpracovala a následně interpretovala anonymní dotazníky sebrané mezi žáky a studenty, kteří se účastnili implementace programu Boys and Girls Plus v ČR. Data byla sbírána pomocí anonymních dotazníků formou pretestu a postestu, studie nebyla kontrolována. Kvůli anonymitě odpovědí nelze spárovat odpovědi jednotlivých žáků/studentů, což může zkreslovat interpretované výstupy. Absence kontrolní skupiny také snižuje význam výzkumu. Sběr dat a design studie však nebyl v autorčině režii, pouze analyzovala data sebraná v ČR pro účely mezinárodní evaluace. Program byl realizován v průběhu 1 školního roku vybranými metodiky prevence na vybraných základních a středních škol. Způsob výběru škol není popsán, u metodiků bylo podmínkou alespoň započaté specializační studium.

Analýza a interpretace vstupních dat je provedena věcně správně, prezentované výstupy jsou relevantní vzhledem k povaze vstupních dat.

Analytické postupy použité v praktické části jsou adekvátní a přiměřeně hluboké.

Práci uzavírá diskuse, kde se základní výsledky konfrontují se zpracováním tématu v literatuře, která byla představena v teoretické části.

Vše je dobře reflektováno, formálně je diplomová práce ucelená, rozsah zpracovaného materiálu je dostatečný, literatura je dostačující a poctivě citována.

Bohužel se v práci objevuje poměrně hodně překlepů a některé formulace se bez obměny několikrát opakují, což kazí celkový dojem z jinak velmi kvalitní práce.

Velmi oceňuji praktický přínos práce – programům používaným v PPRCH v České republice chybí v celé řadě takto rozsáhlá evaluace - v aktuálním procesu zkvalitňování školské primární prevence rizikového chování zajišťovaném MŠMT a Pracovištěm pro certifikace NÚV se jedná o významný počín.

Doporučuji práci k obhajobě.

10.5.2017 v Praze

Mgr., MgA. Markéta Čermáková